

e-zpravodaj

Národní knihovny ČR

ročník 5 | číslo 1 | 2018
leden–únor

nové služby, knihy, akce a další zajímavosti

Knižní novinky

Najděte uše na jednom místě – Knihovny.cz

Citační manažer

Co čte knihovník?

**Jak vznikalo Československo:
Tříkrálová deklarace 6. ledna 1918**

Moje země

e-zpravodaj Národní knihovny ČR
ročník 5 | číslo 1 | 2018 | leden – únor
Dvuměsíčník

Adresa vydavatele a redakce:
Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 00 Praha 1,
IČ 00023221, DIČ CZ00023221
E-mail: e-zpravodaj@nkp.cz
Telefon: 221 663 279 (H. Vajnerová),
221 663 252 (S. Vondráková)

Výkonná redakce: *Hana VAJNEROVÁ, Soňa VONDRÁKOVÁ*
Redakční rada: *Irena MAŇÁKOVÁ* (předseda), *Jana HUŇOVÁ,*
Karolína KOŠŤÁLOVÁ, Petra ŠŤASTNÁ
Grafické zpracování: *Klára MICHÁLKOVÁ*

Příspěvky připravili: *Marie HAŠKOVCOVÁ, Hana HLUŠIČKOVÁ, Monika HOLOUBKOVÁ, Zuzana KOPEČNÁ, Jaroslav KOSTECKÝ, Karolína KOŠŤÁLOVÁ, Jan LUKAVEC, Vojtěch MIŠURA, Petra ŠŤASTNÁ, Hana VAJNEROVÁ, Soňa VONDRÁKOVÁ*

Obrazová dokumentace: *Eva HODÍKOVÁ, Karelj, Kramerius 5, Cabral Moncada Leiloes, novamisanthropocitarna, Odbor služeb NK ČR, Oddělení výstav NK ČR, Prague City Tourism-Martin Sekanina, rgcr (Rada galerií ČR), sokoljan, spisovatele.cz, Webarchiv NK ČR, Wikipedie*
e-zpravodaj NK ČR je dostupný na adrese:
e-zpravodaj.nkp.cz

Přihlášení k odběru e-zpravodaje:
e-zpravodaj.nkp.cz

Titulní fotografie: Freska sv. František Xaverský putuje jako sluha do Japonska (In Iaponiam instar famuli penetrat)
(foto: I. Král)

Co je nového

3

Provozní doba po Novém roce

Ukončení 2. etapy revitalizace

Knižní novinky aneb v NK ČR knihy také vydáváme
/ Přetržený náhrdelník: výbor z díla Maxima Bahdanoviče

Znáte databázi českých článků?

Představujeme

5

Najděte vše na jednom místě
aneb představení portálu Knihovny.cz – 1. díl

Eduard Bass v NDK

Citační manažer – může být i vaším pomocníkem

Zpřístupnění tematických sbírek Webarchivu

Zajímavosti a tipy

8

Co čte knihovník?! *Petr A. Bílek, Josef Šebek (ed.): Česká populární kultura: transfery, transponování a další tranzitní procesy*

Jak vznikalo Československo:
Tříkrálová deklaráce 6. ledna 1918

Historické události z let končících osmičkou
v Kalendáři historickém Daniela Adama z Veleslavína

Zveme vás

12

Marina Cvětajevová – Poéma Hory
(Bibliofilské vydání Valji Ejdis)

Křesťanský Východ zblízka
Desáté výročí odborné edice Pro Oriente a revue Parrésia

Moje země

Co je nového

Provozní doba po Novém roce

Vážení čtenáři,

po vánočních a novoročních svátcích bude Národní knihovna ČR opět poskytovat služby ve standardní provozní době od úterý 2. ledna, více informací naleznete [zde](#).

Ukončení II. etapy revitalizace

Jaroslav Kostecký, foto Eva Hodíková

V polovině roku 2017 byla dokončena další etapa revitalizace. Byly opraveny objekty podél Studentského nádvoří, které ovšem zůstane pro veřejnost uzavřeno až do konce stavebních prací.

Nástrovní freska, Starý matematický sál

Z prostor, které se podařilo oživit, chci především vyzdvihnout Starý matematický sál. Velká figurální freska na stropě i menší fresky v lunetách, v nichž jsou zobrazeny s popisnou přesností jednotlivé astronomické systémy, prošly důkladnou restaurátorskou očištěnou. Barevnost stěn byla realizována podle historických nálezů v odkryté vrstvě malby. Sál byl před rekonstrukcí využíván jako studovna Hudebního oddělení a bude tak sloužit i nadále. V roce 2018 bude činnost uvedeného oddělení v rekonstruovaných prostorech obnovena.

Planetárium ve Starém matematickém sále

Zasedací sál po rekonstrukci

Další rozsáhlá freska na stropě je v zasedací místnosti. I zde restaurátoři odvedli velký kus práce. Freska byla očištěna, doplněna a její rámování bylo nově pozláceno. Protože se na stěnách nenašla žádná historická výmalba, byl strop mimo fresku ponechán tak, že z něj byly smyty všechny novodobé nánosy. Stěny byly pro dosažení lepších optických podmínek v místnosti vymalovány barvou, která koresponduje se sousedními pracovny. Již název místnosti určuje využití pro pracovní jednání, proto sem bude přístup veřejnosti omezen.

Kaple sv. Jana Nepomuckého

Hlavní schodiště s výtahem

Návštěvníci si však mohou volně prohlédnout kapli sv. Jana Nepomuckého mezi 3. a 4. podlažím hlavního schodiště, do jehož středu byl nově zabudován skleněný výtah. Kaple je zdobena freskami se známým motivem topení světce, ale obsahuje také zvláště rozsáhlou štukovou výzdobu, ke které patří i malovaný baldachýn tvořící

její strop. Po dokončení revitalizace celého Klementina bude kaple součástí prostoru vedoucího ke Slovanské knihovně.

Knižní novinky aneb v NK ČR knihy také vydáváme

Přetržený náhrdelník: výbor z díla

Maxim Bahdanovič

Hana Hlušíčková

Výbor z díla Maxima Bahdanoviče (1891–1917) vychází u příležitosti 100. výročí úmrtí tohoto talentovaného běloruského básníka, jenž se dožil pouhých pětadvaceti let. Za svého života vydal jedinou sbírku básní *Vjanok* (*Věvec*, 1913), přesto je považován za jednoho ze zakladatelů moderní běloruské literatury. Maně se tu nabízí srovnání s českým básníkem Jiřím Wolkerem, generačně jen o pár let mladším, s nímž má mnoho společného, a to i v osobním životě: na přání svých autoritativních otců oba studovali práva, měli vřelý vztah k mamince, a přestože oba zemřeli na tuberkulózu velmi mladí, nesmazatelně se zapsali svou poetickou literární tvorbou do srdcí celých generací čtenářů. Zatímco však Wolker inklinoval, zejména ve své druhé básnické sbírce, k poezii sociální, Bahdanoviče lze označit za „pěvce čisté krásy“. A právě kvůli údajnému „přehnanému estetismu“ byla jeho poezie zpočátku považována za lidu cizí a nesrozumitelnou. Nicméně i v jeho tvorbě se objevuje motiv tušení blízké smrti.

Maxim Bahdanovič

Přetržený náhrdelník

Výbor z díla

Obálka knihy s využitím grafiky M. Žvirbliové

*„Tak tiché jsou moje písně, temné jsou jak uhlí černé,
přeče však jasně zazáří, když je v ohni utrpení
zažehnu a rozpálím;
zhasne oheň, uhlí bude však v drahocenné proměně
a drahocenné krystaly, ty neskončí v zapomnění,
až země mě zahalí.“*

Výjimečnost Maxima Bahdanoviče jakožto básníka je patrná již v jeho osobitém přístupu k přírodní lyrice. Zatímco většina běloruských básníků té doby viděla v prosté a často pochmurné běloruské krajině symbol chudoby a utrpení lidu, dokázal v ní Bahdanovič rozeznat i nadčasovou krásu, kterou interpretoval pomocí obrazů starobylé předkřesťanské mytologie. V jeho básních najednou ožívají lesní duchové, vodníci, rusalky pohanští bůžci, v nichž míval takové zalíbení romantismus.

Útlá sbírka *Přetržený náhrdelník*, kterou svými grafikami ozdobila Maryna Žvirbliová, představuje první ucelený český překlad Bahdanovičových básní, které jsou důležitým příspěvkem k pochopení složitého historického osudu Bělorusů v minulém století. Výbor uspořádal, z běloruštiny přeložil a komentářem opatřil Max Ščur, do češtiny pak přebásnil Jan Frolík. Kniha vyšla ve spolupráci s „Mezinárodním sdružením Občanské Bělorusko“.

Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, Praha 2017, 1. vydání, 118 stran, (Publikace Slovanské knihovny; 80), 90 Kč.

ISBN 978-80-7050-692-9

Znáte databázi českých článků?

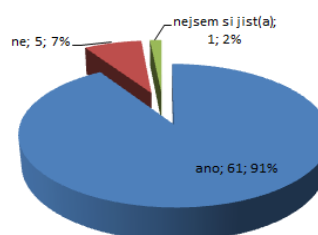
Petra Šťastná

Od poloviny října do poloviny listopadu 2017 měli čtenáři možnost odpovědět v krátkém internetovém dotazníku na několik otázek týkajících se databáze ANL – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících, a podělit se s námi o své zkušenosti s tímto informačním zdrojem. Upozornění na dotazník bylo zveřejněno na hlavní webové stránce NK ČR, na facebookovém profilu či v e-mailovém upozornění na konec výpůjční doby, které čtenáři dostávají do svých e-mailových schránek. Celkem se sešlo 67 odpovědí.

Na co jsme se ptali? Dotazník se skládal ze čtyř otázek s výběrem jedné nebo více odpovědí a jedné otevřené otázky s prostorem pro komentář. Kdo chtěl být zařazen do slosování o dárky od NK, mohl vyplnit svou e-mailovou adresu. Jinak byl dotazník anonymní.

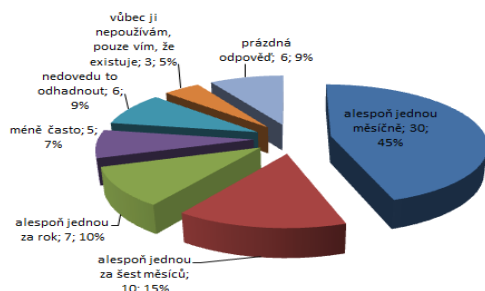
První otázka se týkala obecného povědomí o databázi. Na otázku, zda ANL znají, odpověděla převážná většina (61 respondentů) „ano“. Pět účastníků odpovědělo, že databázi nezná, jeden účastník si nebyl jistý.

Otázka 1: Znáte databázi ANL?

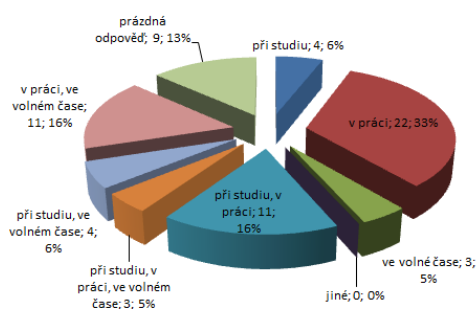
Předmětem druhé otázky byla četnost využívání databáze ANL. Bylo možné vybrat jednu ze sedmi nabízených variant, které zahrnovaly škálu od pravidelného využívání, přes náhodné využití až po odpověď „vůbec ji nepoužívám, pouze vím, že existuje“. Téměř polovina odpovídajících využívá databázi alespoň jednou měsíčně.

Otázka 2: Jak často tuto databázi používáte?

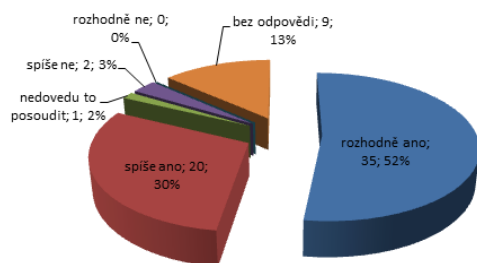
Ve třetí otázce jsme se zaměřili na účel využití databáze. Zde bylo možno vybrat i více možností, případně doplnit další, které nebyly v nabídce uvedeny. Nejčastější odpovědí byla varianta „v práci“, v závěsu jsou kombinace „v práci, při studiu“ a „v práci, ve volném čase“.

Otázka 3: Tuto databázi využívám ...

Čtvrtá otázka zjišťovala, zda odpovídající považují databázi za užitečnou či nikoliv. Nadpoloviční většina odpovědí byla kladná („rozhodně ano“, „spíše ano“).

Otázka 4: Je pro vás databáze užitečná?

V komentářích pak zazněly různé připomínky, stížnosti a náměty. Databáze je pro čtenáře užitečná, ale uvítali by více článků z denního tisku či odborných časopisů, přehlednější vyhledávání či možnost „prokliknout se“ z článku k záznamu časopisu a ten si objednat.

Děkujeme všem zúčastněným za vyplnění ankety a jejich postřehy.

Představujeme

Najděte vše na jednom místě aneb představení portálu Knihovny.cz – 1. díl

Vojtěch Mišura

Když v roce 2010 zasedala Ústřední knihovnická rada, aby projednala koncepci knihoven na následující léta, vytýčila si ambiciózní cíl: vytvořit portál, který by čtenářům umožnil využívat služby všech knihoven v ČR. Z jednoho místa by se tak mohli přihlašovat ke svým čtenářským kontům, centrálně si objednávat knihy nebo prodlužovat výpůjčky. Technické stránky projektu se ujala Moravská zemská knihovna v Brně. To, že šlo o nelehký úkol, potvrzuje fakt, že Česká republika disponuje nejhustší sítí knihoven v Evropské unii. Na 10 tisíc obyvatel ČR připadá 5,1 knihovny, přičemž průměr EU je „pouhých“ 1,3 knihoven na stejný počet obyvatel! Projekt, který by dokázal zastřešit tak rozsáhlou síť, byl tedy organizačně a technicky mimořádně náročný. Přesto se na podzim roku 2016 stal realitou.

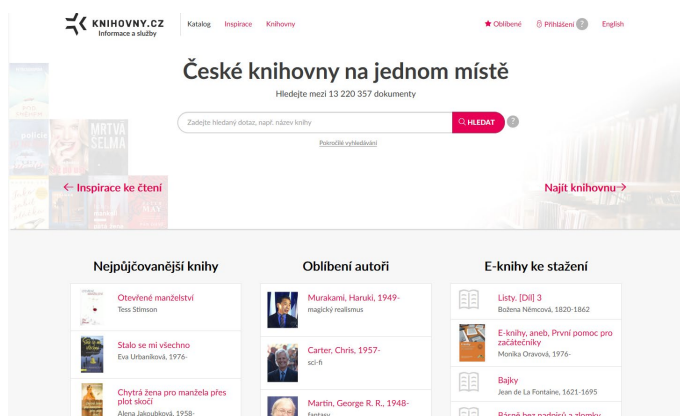
Tvůrci projektu Knihovny.cz slibují, že v plné míře bude portál fungovat do roku 2020. V současnosti je zapojeno 23 krajských, specializovaných a městských knihoven, dalších 12 se přidá v nejbližší době.

Co všechno portál nabízí? Jednou z funkcí je přehled více než 6000 knihoven a jejich poboček, kde je možné dohledat základní informace jako např. otevírací dobu, odkaz na webové stránky dané knihovny, kontakty a podobně. Čtenář se může přihlásit do všech zapojených knihoven, u kterých je registrován. Tyto účty lze navíc propojit. Při vyhledávání knih mu pomůže propracovaný vyhledávací systém, který čerpá z širokého množství zdrojů. Právě úspora času a přehledné prostředí je jedním z největších lákadel projektu (podrobněji nabídku zdrojů rozebereme v příštím čísle, ve 2. dílu věnovanému vyhledávání na portálu Knihovny.cz). Pokročilou možností je například vyhledávání v plných textech. Když jsem tedy na zkoušku zadal heslo „mozkomor“, systém mi ukázal příslušný díl série o Harrym Potterovi, ve kterém se tato obluda objevuje.

Po rozkliknutí hledaného záznamu se zobrazí anotace knihy včetně její obálky, základní údaje a také seznam všech zapojených knihoven, které tuto publikaci mají ve svých fondech. Pokud je knihovna, kterou navštívujete, do portálu Knihovny.cz zapojena, můžete si knížku objednat přímo v prostředí portálu a vyzvednout si ji ve své knihovně. Čtenáři NK ČR se tak mohou rozhodnout, zda si budou dokumenty z fondu NK ČR objednávat ke studiu prostřednictvím portálu Knihovny.cz nebo pomocí online katalogu NK ČR.

Zajímavou částí portálu je tzv. inspirační polička. Ta nabízí tipy na nejpůjčovanější knihy, oblíbené autory, tipy pracovníků knihoven nebo přehled vítězných děl nejznámějších literárních cen. Čtenářský účet umožňuje třídit si

knížky do „obálek“, psát si k nim poznámky nebo je komentovat.

Slabinou zůstává, že zatím nejsou zapojeny zcela všechny knihovny. Doufejme také, že časem bude přibývat knihoven, které umožní online registraci přímo z pohodlí domova. Přestože web už nyní nabízí mobilní verzi, mnozí čtenáři by jistě ocenili mobilní aplikaci, jež by mohla fungovat stejně dobře jako aplikace *Ptejte se knihovny*, dostupná pro systémy Android a iOS. Všechny tyto mouchy by ale do roku 2020 měly zmizet.

Projekt Knihovny.cz je dle mé zkušenosti moderním a uživatelsky přívětivým portálem, který čtenářům značně ulehčuje život. Vedle zemí jako je Finsko, Nizozemsko, Švýcarsko či Dánsko, se tak i Česká republika může pochlubit plnohodnotným centrálním systémem knihoven, jenž je jistě tím správným krokem do budoucna.

A jak přesně s portálem pracovat a využít všechny možnosti, které nabízí? To se dozvíte v příštím čísle e-zpravodaje.

Eduard Bass v NDK

Soňa Vondráková

„Spisovatel, člověk puzený nutností formovat látku života v pevný a konečný tvar, byl v něm vždy předstihován zvidavcem, který nikdy neví dosti a nepřestává se pít, jak by zvěděl ještě více.“

Po této stránce je Eduard Bass demonstrativní příklad dokonalého novináře a jeho pracovní způsob by se měl stát předmětem horlivého studia i pečlivé analýzy všech adeptů tohoto řemesla.“

Václav Řezáč

Novinář, prozaik, autor písňových textů, drobných próz a kabaretních aktovek, kritik společenského života **Eduard Bass** (vlastním jménem **Eduard Schmidt**) se narodil 1. ledna 1888 v Praze, v rodině majitele kartáčnícké firmy. Studoval na staroměstské reálce, po maturitě se vyučil v otcově závodě a absolvoval více než roční studijní pobyt v Curychu a Mnichově. Po návratu ze studií nastoupil v otcově podniku jako obchodní zástupce. Bass se již od mládí zajímal o literaturu a lidovou zábavu (z ní pak především o kabaret a cirkus), stýkal se s literáty, herci i výtvarníky. Během obchodních cest navštívil řadu zemí,

v nichž mimořádnou pozornost věnoval představením v proslulých světových kabaretech. Od roku 1907 již sám v kabaretech účinkoval.

Od roku 1913 působil jako konferenciér, recitátor, autor a překladatel šansonů a scének v umělecky nejnáročnějším kabaretu té doby, *Červené sedmě*. Smrtí otce a likvidací rodinného podniku v roce 1916 se uzavřela Bassova kariéra obchodního zástupce a naplno se rozehrála jeho profesionální dráha novináře a kabaretiéra. V letech 1916–17 byl ředitelem kabaretu Rokoko, přispíval do *Nové doby*, *Práva lidu*, *Kopřiv*, *Humoristických listů*, podílel se na vydávání *Letáků*. Od roku 1920 byl redaktorem Lidových novin, v nichž působil 20 let nejen jako redaktor, ale i jako fejetonista, reportér, soudničkář, kulturní zpravodaj a divadelní kritik. V roli novináře byl natolik úspěšný, že se v roce 1933 stal šéfredaktorem *Lidových novin* a tutéž funkci zastával v letech 1926–30 i v časopisu *Světozor*. Z Lidových novin musel v roce 1941 odejít, nicméně po osvobození se do redakce – v té době již přejmenovaných Svobodných novin – vrátil.

Eduard Bass zemřel v Praze 2. října 1946.

Výběr z Bassovy tvorby, kterou najdeme v Krameriovi (NDK):

- BASS, Eduard. *Cirkus Humberto*. Vyd. 21, v ČS 9. Praha: Československý spisovatel, 1988. 513 s., [16] s. obr. příl. - a v mnoha dalších vydáních
- BASS, Eduard a VÍŠKOVÁ, Jarmila, ed. *Čtení o roce osmačtyřicátém*. 3. vyd., v Čs. spis. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1963. 507, [4] s. Bass, Eduard: Dílo: sv. 6.
- BASS, Eduard. *Divoký život Alexandra Staviského*. 2. vyd. Praha: Melantrich, 1973. 228, [2] s.
- BASS, Eduard. *Fanynka a jiné humoresky*. V Praze: Jos. R. Vilímek, [1917]. 143 s. Vilímkova humoristická knihovna: [sv. 39].
- BASS, Eduard. *Holandský deníček: [nejpestřejší cestopis]*. V Praze: Spolek výtvarných umělců Mánes, 1930. 296 s. *Knihy Mánesa*: sv. 5.
- BASS, Eduard. *The Chattertooth Eleven: a tale of a Czech football team for boys old and young*. 2nd English ed., 1st by Karolinum. Prague: Karolinum, 2009. 223 s. ISBN 978-80-246-1573-8
- BASS, Eduard. *Kázáníčka*. 3. vyd. Praha: Kentaur/Polygrafia, 1993. 136 s. *Knihovna české prózy*: sv. 1. ISBN 80-85285-39-8.
- BASS, Eduard. *Klapzubova jedenáctka*. 7. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 1998. 135 s. *Klasická knihovnička. Klub mladých čtenářů*. ISBN 80-00-00643-X. - a v mnoha dalších vydáních
- BASS, Eduard a PAVEL, Jakub, ed. *Křižovatka u Prašné brány*. Vyd. 1. Praha: Jan Pohořelý, 1947. 224 s., [31] s. obr. příl.
- BASS, Eduard a MADĚRA, Vladislav, ed. *Kukátko*. Praha: Symposium, 1970. 231, [1] s. *Čeští mistři pera*.
- BASS, Eduard a BRANALD, Adolf, ed. *Letáky: satiry, verše, písničky*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1955. 297, [1] s. *Dílo Eduarda Basse* sv. 1.
- BASS, Eduard. *Lidé z maringotek: příběhy jedné noci*. 11. vyd., v Čs. spis. 6. vyd., ve Slunovratu 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1983. 206 s. *Slunovrat. Velká řada*: Sv. 14. - a v mnoha dalších vydáních
- BASS, Eduard a LACHMANN, Petr, ed. *Malá skleněná gilotinka*. 1. vyd. Praha: ARSCI, 1999. 223 s. ISBN 80-86078-04-3.
- BASS, Eduard, VINAŘOVÁ, Milena, ed. a KRULICHOVÁ, Marie, ed. *Moje kronika: [vybrané texty]*. 1. vyd. Praha: Československý

spisovatel, 1985. 313 s. Vzpomínky a korespondence.

- BASS, Eduard a REITMANNOVÁ, Jaroslava, ed. Na lodi za pohádkou: Pro malé čtenáře. 2. vyd. Praha: SNDK, 1969. 117. [3] s.
- BASS, Eduard. Pod kohoutkem svatovítským: pražské úzry z let 1921-1941. V Brně: Lidová tiskárna, 1942. 226 s. Knihovna Lidových novin; roč. 7, sv. 1.
- BASS, Eduard. Potulky pražského reportera. 1. vyd. V Praze: J. Otto, 1929. 183 s.
- BASS, Eduard a BRANALD, Adolf, ed. Povídky. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1956. 378. [4] s. Bass, Eduard: Dílo; sv. 2.
- BASS, Eduard a VÍŠKOVÁ, Jarmila, ed. Pražské a jiné historie. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1968. 265. [4] s.
- BASS, Eduard. Případ čísla 128 a jiné historky. Brno: Polygrafie, 1921. 135 s.
- BASS, Eduard a BRANALD, Adolf, ed. Rozhlásky. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1957. 395. [3] s. Dílo / Eduard Bass; sv. 3.
- BASS, Eduard a BRANALD, Adolf, ed. To Arbes nenapsal, Vrchlický nebánil. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1958. 223. [v] s. Dílo / Eduard Bass; sv. 4.

Citační manažer – může být i vaším pomocníkem

Karolína Košťálová

Jednou z nepříliš oblíbených povinností autorů seminárních, bakalářských či diplomových prací nebo odborných článků je citování použité literatury. Při psaní se velmi často opíráme o jiné knihy či články, na něž ve svém vlastním textu odkazujeme nebo z nich přímo některé pasáže citujeme. Je potřeba, abychom si někde a nějak vytvářeli seznam zdrojů, ze kterých ve vlastním textu citujeme nebo na něž odkazujeme, a žádný z nich v závěru – při finalizaci naší práce – nezapomněli citovat. Tento seznam si můžeme psát do zvláštního sešitu, souboru v počítači, do mobilu... Existují však elegantnější řešení jménem citační manažery, která byla vytvořena právě proto, aby autorům usnadnila citování.

Citační manažer je program či aplikace, jehož prostřednictvím si můžete na jedno místo ukládat informace o veškeré literatuře, která je podkladem pro vaši práci. Už v průběhu hledání vhodné literatury v katalogu nebo v článkové databázi si můžete do citačního manažeru velmi jednoduše „odkládat“ záznamy knih a článků, které byste si chtěli prostudovat. Citační manažer vám pak pomůže vložit do textu vaší práce citace použitých pramenů ve správném formátu, a také vytvořit bibliografii použitých zdrojů.

Celosvětově existuje široké spektrum citačních stylů. Ať jde o českou normu ISO 690 nebo zahraniční citační styly APA, MLA, Turabian, Chicago, Harvard... V rámci citačních manažerů bývají předdefinované různé formáty citací. Před výběrem toho správného citačního manažeru byste si tak měli mimo jiné i ověřit, zda podporuje vytváření citací ve formátu, který vyžaduje např. vaše škola. Svou roli při rozhodování může hrát i jazyk, ve kterém budete s citačním manažerem komunikovat. Existují jak programy, které jsou kompletně lokalizované do češtiny,

tak samozřejmě zahraniční nástroje s rozhraním v angličtině. V neposlední řadě můžete přihlížet i k tomu, zda máte, např. v rámci své vysoké školy, přístup k některému z komerčních citačních manažerů nebo budete využívat volně dostupné nástroje.

V dalších číslech e-zpravodaje vám postupně budeme jednotlivé zajímavé citační manažery představovat. Začneme s volně dostupným programem Zotero, mezi jehož výhody patří české rozhraní a jednoduché ovládání.

Do té doby vám můžeme nabídnout alespoň malý tip. I v katalogích NK ČR si můžete velmi jednoduše vygenerovat citaci knihy nebo článku, které jsou pro vás zajímavé. U každého záznamu nalezete tlačítko **Citace**. S jeho pomocí jednoduše získáte citaci konkrétní knihy nebo článku.

Databáze Národní knihovny ČR

Konec | Přihlášení | Databáze | Dílčí báze | Nastavení | Otázky | MVS | Nápověda

Vyhledávání / Rejstříky | Výsledky dotazu | Předchozí dotazy | Schránka | Historie

Přidat do schránky | Uložit/odeslat | Zkontrolujte JIB

NKC - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- Katalogizační záznam -- Stručný záznam -- MARC -- **Citace**

Záznam 6 z 5336

Hlavní zhlaví: **Voros, István, 1964:**
Co je ironická věda / István Voros, Radim Kopač (editoři) : z maďarských originálů přeložili Adéla Gálová, Tomáš Vašut a Jiří Zeman

Vydání: Vydání první

Nakladatel: Praha : Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017

Popis (rozsah): 275 stran : 24 cm

Typ obsahu: text

Typ nosiče: svazek

EXEMPLÁŘE

Číslo nár.bibl.: cnb002889654

ISBN: 978-80-246-3531-6 (brožováno)

Další původce: **Kopač, Radim, 1976:**
Gálová, Adéla, 1980:
Vašut, Tomáš, 1971:
Zeman, Jiří, 1978:

Poznámka: Životopisná data a bibliografie autora

Poznámka: Obsahuje bibliografické odkazy a rejstřík

Předmět. heslo: **česká literatura**

Citace

VOROS, István a KOPÁČ, Radim, ed. Co je ironická věda. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. 275 stran. ISBN 978-80-246-3531-6.

Záznamy zajímavých knih a článků si můžete v databázích NK ČR průběžně ukládat do tzv. Schránky. Zůstávají uloženy ve Schránce po dobu aktuální práce s databází. Pokud byste si chtěli záznamy ve Schránce uchovat po delší dobu, je potřeba se nejprve přihlásit do vašeho čtenářského konta (odkaz Přihlášení v horní navigační liště). Ze záznamů uložných ve Schránce je pak možné opět vytvořit Seznam citací. Takto lze najednou vygenerovat až sto citací.

Databáze Národní knihovny ČR

Konec | Přihlášení | Databáze | Dílčí báze | Nastavení | Otázky | MVS | Nápověda

Vyhledávání / Rejstříky | Výsledky dotazu | Předchozí dotazy | **Schránka** | Historie

Přidat do schránky | Uložit/odeslat | Zkontrolujte JIB

NKC - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- Katalogizační záznam -- Stručný záznam -- MARC -- **Citace**

Záznam 8 z 5336

Hlavní zhlaví: **Travníček, Jiří, 1960:**
Česká čtenářská republika : generace, fenomén, životopisy / Jiří Travníček

Vydání: První vydání

Nakladatel: Brno ; Praha : Host, 2017

Popis (rozsah): 445 stran : ilustrace, 1 mapa, portréty, faxsimile : 24 cm

Typ obsahu: text

Typ nosiče: svazek

EXEMPLÁŘE

Číslo nár.bibl.: cnb002933556

ISBN: 978-80-88069-50-8 (Ústav pro českou literaturu AV ČR ; vázáno)
978-80-7491-850-6 (Host ; vázáno)

Poznámka: Anglické resumé

Poznámka: "Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i., a nakladatelství Host" –Rub titulní stránky

Poznámka: Chronologický přehled

Poznámka: Obsahuje bibliografii, bibliografické odkazy a rejstřík

Předmět. heslo: **Čtenářství -- Česko -- 20.-21. století**

Databáze Národní knihovny ČR						Aktuální báze: NKC	
Konec	Přihlášení	Databáze	Dílicí báze	Nastavení	Otázky	MVS	Nápověda
Vyhledávání	Rejstříky	Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka	Historie		
Vybrat vše		Zrušit výběr	Uložit/odeslat	Seznam citací	Vymazat	Správa složek	

Záznamy dokumentů ve schránce - složka: BASKET (3)

Můžete si vytvořit seznam citací vybraných dokumentů v aktuální složce. Objednané dokumenty jsou označeny symbolem ✓

#	Název	Autor	Nakladatel / Zdroj	Rok vyd.	Báze	Poznámka
1	Co je ironická věda / István Vörös ; Radim Kopáč (editor) ; z maďarských originálů přeložili Adéla Gálová, Tomáš Vašut a Jiří Zeman	Vörös, István, 1964-	Praha : Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum,	2017	NKC	
2	Člověk a společnost 19. století tvář v tvář katastrofě : sborník příspěvků z 36. ročníku mezinárodního symposia k problematice 19. století : Plzeň, 25.-27. února 2016 / uspořádali Martin Hrdina, Eva Bendová a Kateřina Piořecká	Člověk a společnost 19. století tvář v tvář katastrofě (symposium)	Praha : Academia,	2017	NKC	
3	Čtení o T.G. Masarykovi : literatura - člověk - svět (1910-1938) / Lucie Merhautová, Luboš Merhaut-eds.	[Praha] : Institut pro studium literatury, o.p.s. ; Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.,		2017	NKC	

Seznam citací dokumentů ve schránce

Zavřít

- HRDINA, Martin, ed., BENDOVÁ, Eva, ed. a PIOŘECKÁ, Kateřina, ed. *Člověk a společnost 19. století tvář v tvář katastrofě : sborník příspěvků z 36. ročníku mezinárodního symposia k problematice 19. století : Plzeň, 25.-27. února 2016*. Vydání první. Praha : Academia, 2017. 375 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. [ISBN 978-80-200-2652-1](#).
- MERHAUTOVÁ, Lucie, ed. a MERHAUT, Luboš, ed. *Čtení o T.G. Masarykovi : literatura - člověk - svět (1910-1938)*. Vydání první. [Praha] : Institut pro studium literatury, o.p.s., 2017. 362 stran. Antologie; svazek 10. [ISBN 978-80-87899-66-3](#).
- VÖRÖS, István a KOPÁČ, Radim, ed. *Co je ironická věda*. Vydání první. Praha : Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. 275 stran. [ISBN 978-80-246-3531-6](#).

* Vytvořené citace by neměly být používány bez úprav... (další info)

© 2011 Ex Libris, NK ČR

Zpřístupnění tematických sbírek Webarchivu Marie Haškovcová, Monika Holoubková

Webarchiv si, podobně jako zahraniční webové archivy, uvědomuje, že „hromadění není strategie“ a že na významu nabývají data sestavovaná do větších celků. Vedle celoplošných sklizní se proto zaměřuje i na vytváření výběrových a tematických sbírek. A právě s tematickými sbírkami se nyní mohou prostřednictvím nového grafického rozhraní seznámit detailně i návštěvníci webu.

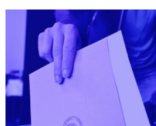
Tematické sbírky

Tematické sbírky jsou monotematické soubory webových dokumentů. V rámci tematických sklizní sledujeme především takové děje, které dopovídají celospolečenské debatě a je v nich tedy předpoklad, že zaujmou významnější místo z hlediska dějin České republiky. Cíleně vybíráme události, které mají širší ohlas v prostředí internetu. Monitorujeme očekávané akce (např. volby), ale i neudávané situace (např. povodně).

Vládní krize 2017

V tematické kolekci jsme se pokusili postihnout krizi české vlády vyvolanou nejasnými finančními operacemi ministra financí Andreje Babiše a její průběh – od ohlášení, avšak nerealizované demise kabinetu Bohuslava Sobotky ...

Krajské a senátní volby 2016

V rámci tematické sbírky zaměřené na volby do zastupitelstev krajů a do Senátu Parlamentu ČR, které se konaly v říjnu 2016, jsme se zaměřili nejen na weby velkých politických stran ...

Olympijské a paralympijské hry 2016

V souvislosti s letními olympijskými a paralympijskými hrami v brazilském Rio de Janeiro jsme uspořádali tematickou sklizeň výběrových zdrojů, v níž jsme se pokusili zaznamenat, jakým způsobem reflektovala masmédiá i ...

Příklady tematických sbírek

Jak tematické kolekce vznikají?

Kurátoři vyhledávají relevantní bohemikální webové zdroje a vytvářejí soubory dokumentů z několika hledisek. Prvním typem je tematická sklizeň vztahující se k aktuálnímu událostem. Důraz je kladen zejména na ty, které mají širší ohlas v prostředí internetu. Webarchiv se pravidelně věnuje českým volbám a olympijským hrám, vznikají ale i kolekce reagující na nečekané události, jako byly terori-

stické útoky nebo povodně. Podílí se i na budování mezinárodních sbírek, tzv. Collaborative Collections (viz [článek Webarchiv a mezinárodní spolupráce na společných kolekcích](#)) ve spolupráci s konsorciem IIPC. K dalším druhům tematických sbírek patří tzv. institucionální sklizeň zahrnující zdroje jedné instituce (například kolekce webů Univerzity Karlovy) a sklizeň monotematická, vytvářená ke konkrétnímu tématu, oboru nebo historické události.

Karel IV. - 700. výročí narození

Klíčová slova sklizně: kulturní akce, historická výročí, panovníci, jubilejní oslavy

Karel IV. 700 : Stránky Spolku Otec vlasti Karel IV., z. s.

[carolusquartus.eu \[archivovaná verze\]](#)

Karel IV. 700 : 1316 - 2016 : 700. výročí narození Karla IV.

[otecvlasti.eu \[archivovaná verze\]](#)

700 Let Karel IV. : zakladatel Univerzity Karlovy

[karel700.cuni.cz \[archivovaná verze\]](#)

[www.karlovapraha.cz](#)

[http://www.karlovapraha.cz/ \[archivovaná verze\]](http://www.karlovapraha.cz/)

U příležitosti oslav 700. let od narození Karla IV. jsme připravili výběrovou sklizeň URL stránek zdrojů, které se aktuálně vztahují k výročí tohoto panovníka z různých perspektiv. Vedle tematických projektů archivujeme zdroje významných institucí, jako je Univerzita Karlova, Akademie věd, Národní galerie, Národní památkový ústav či Archeologický ústav pražské, ale i stránky regionálních akcí či specializovaných článků odborníků z různých oborů.

Tematická sbírka Karel IV. – 700. výročí narození

Jak vypadá nové webové rozhraní?

V sekci tematické sbírky si uživatelé nově mohou prohlédnout podrobné záznamy jednotlivých kolekcí. Zahrnují stručné anotace, klíčová slova, ilustrační obrázky a především seznam všech URL adres zdrojů konkrétních sbírek. Jak se můžete přesvědčit například u sklizně reflektující oslavy výročí Karla IV. ([Karel IV. - 700. výročí narození](#)), mezi prvními naleznete zdroje, jejichž archivní kopie jsou volně dostupné online. Ostatní si z důvodů autorského zákona, s nímž jsme vás seznámili v článku [Webarchiv a autorské právo](#), můžete prohlédnout pouze z Referenčního centra v budově Národní knihovny.

Vytváření tematických kolekcí je významnou linií akviziční politiky Webarchivu. Plánuje ji do budoucna intenzivně rozvíjet, a to i ve spolupráci se zahraničními institucemi zaměřenými na archivaci webu.

Zajímavosti a tipy

Co čte knihovník?

Petr A. Bílek, Josef Šebek (ed.): Česká populární kultura: transfery, transponování a další tranzitní procesy

Jan Lukavec

Jean-Jacques Rousseau, Alfons Mucha, Dominik Hašek, Franz Beckenbauer a David Beckham, mystik Květoslav Minařík (1908–1974) a guru Osho, Lisbeth Salanderová, Filip ze Starců na chmelu, legendární Pérák. Ti všichni se společně ocitli na stránkách monografie

Česká populární kultura: transfery, transponování a další tranzitní procesy (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha, 2017, 432 s.). Kniha obsahuje studie, které pokrývají různá období a žánry: od triviální literatury 18. století až po současnou fanfikci. Některé se zabývají specifickým stylem či senzibilitou (camp) nebo subkulturou (hipsteři z pražské Letné), další vybranými žánry (autobiografie sportovců či vlastní životopisy mystiků, u nichž je ideálním čtenářem Bůh), případně srovnáním jejich mezinárodní recepce (severské detektivky).

Většina textů se vztahuje k jednomu časovému bodu, ale například kapitola *Od budovatelského folkloru k diskohrátkám: proměny zobrazení vztahu mezi generacemi v českých hudebních filmech pro mládež v druhé polovině 20. století* od **Jakuba Machka** přehledně ukazuje, jak v průběhu několika desetiletí filmy pro mládež, „*kteřé jsou produkovány elitami etablované generace pro generaci nastupující*“, sloužily jako příklad „*vyjednávání dobového vnímání generačního konfliktu*“. Od filmů, v nichž mládež nezkažená kapitalismem měla vést proměnu společnosti (*Zítřka se bude tančit všude*, 1952), přes ty, v nichž jsou mladí vykreslováni coby nebezpeční a ohrožení (*Láska z pasáže*), až k těm, které končí neškodným vybouřením a smírem (*Discopříběh*) a jež se tak ideově svým způsobem vrací do meziválečné doby a k dílům jako je *Škola základ života* (1938).

Nejnovější kulturní dění reflektují zvláště tři studie. Kapitola *Kapitán Certau a poručík Jenkins v síti metafor* zdůrazňuje, že komunity tvůrců a fanoušků fanfiction se podobají „*tradiční pospolitosti sedláků*“, pro něž jejich krajiny i vyprávění představují to, o co je třeba pečovat a co je třeba uchovávat jako bezpečný domov. V tomto smyslu jde o svébytné pokračování *orální kultury*. **Jan Kolář**, autor textu, tento fakt nijak neodsuzuje, jen právem připomíná, že žijeme obklopeni „*různými typy textů*“, jejichž vytváření sleduje odlišné cíle. Stať **Kamila Činátla** a **Čeňka Pýchy** *Nová vizualita druhé světové války* záslužně ukazuje, jak se mění připomínání traumatické minulosti vlivem (a v éře) digitálních sociálních sítí.

Asi nejčtivější je z dané trojice příspěvek **Blanky Činátlové** o fenoménu booktuberství, tedy o čtenářích, kteří prostřednictvím svých videoblogových příspěvků na YouTube a jinde prezentují nebo sdílejí svoje zážitky z četby. Literární vědkyně a zkušená literární kritička jejich emotivní projevy konfrontuje s tím, co o „*vysokém*“ čtenářství a kultuře napsali uznávaní teoretikové jako **Alberto Manguel**, **Stefan Bollmann** nebo **Harold Bloom**. Takové srovnání pak nemůže skončit jinak než tvrdým odsudkem, a totiž tvrzením, že se booktuberi utápějí v pseudotaxonomiích, nemají žádná promyšlená kritéria hodnocení knih, rádi poměřují knihy chutí, ale nejsou je schopni ani „*vychutnávat*“, ani „*trávit*“, a jejich naivní vystoupení charakterizují jen „*snadno zaměnitelné drby, trapné bonmoty a sebechvála*“. Na kohokoli ze starších generací by asi projevy booktuberů působily právě takto nebo podobně. Je ale otázkou, jestli Činátlová zvolila nevhodnější měřítko a jestli si mladí nadšenci pro literaturu, o níž přirozeně nemluví jako zralí a sečtělí literární kritici, protože vzhledem ke svému věku ani nemohou, nezasloužili trochu shovívavosti. Vysmívat se tomu, že se v jejich podání čte-

ní mění ve sportovní výkon a „*čtenářborci*“ jsou pak dekováni „*na základě měřitelných rekordů*“, je samozřejmě snadné, ale je to i poněkud laciné. Mimochodem podobně sarkasticky je pojata i kapitola o hipsterech, které autor vykreslil jako osoby provádějící „*kulturistiku smutku*“.

Na publikaci je chvályhodné, jak širokou tematickou oblast zahrnuje. Zároveň je plastickou ukázkou toho, jak odlišnými metodami se dá populární kultura zkoumat. V některých příspěvcích je však až příliš patrné jisté pohrdání analyzovaným materiálem či danou kulturní sférou. Celkově je ale nutné ocenit odvahu zastoupených českých badatelů průkopnický se vydávat do oblastí, které jsou u nás vědecky prakticky nezmapované.

Jak vznikalo Československo: Tříkrálová deklarace 6. ledna 1918

Karolína Košťálová

České dějiny jsou bohaté na významné „osmičkové“ roky – 1848, 1918, 1938, 1948, 1968. Mezi události, které můžeme letos oslavovat, patří i 100. výročí vzniku Československa. Vyhlášení samostatného státu v říjnu 1918 předcházela řada důležitých událostí a činů... Některé probíhaly na úrovni diplomatické korespondence, ale o řadě z nich se obyvatelé českých zemí mohli dočíst i v denním tisku.

V neděli 6. ledna 1918 se v Grégrově (neboli Mramrovém) sále pražského Obecního domu sešlo velké shromáždění českých poslanců ze zemí Koruny české, kteří měli platný mandát v poslanecké sněmovně Říšské rady i zemských sněmech zemí Koruny české. Impulsem pro shromáždění bylo odmítnutí účasti zástupců Českého svazu ve vládní delegaci na mírových jednáních, která v prosinci 1917 probíhala v Brestu Litevském.

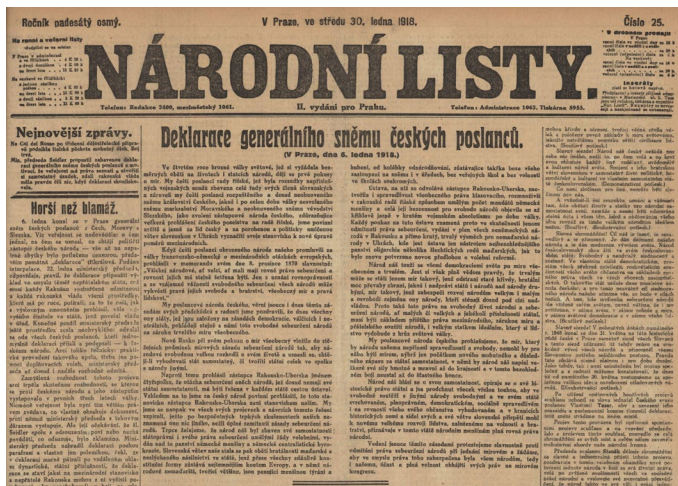
Schůzi zahájil předseda Českého svazu, poslanec František Staněk. Po Staňkově projevu přednesl poslanec Vlastimil Tusar proklamaci, jež byla jednoznačně přijata celým shromážděním. Celé setkání zakončili poslanci zpěvem národní hymny.

Autorem textu jednomyslně akceptované proklamace byl Alois Rašín, pozdější první československý ministr financí. Na finální verzi textu Rašín pracoval v noci

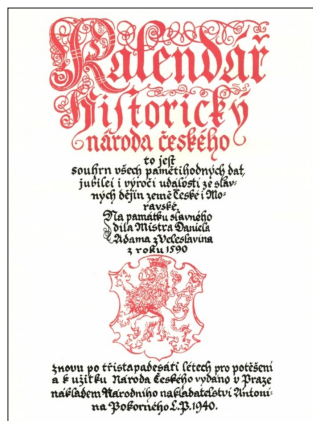
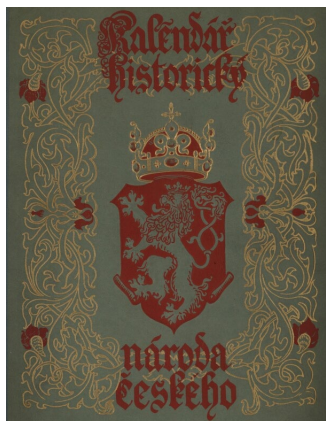
z 5. na 6. ledna 1918. Tzv. Tříkrálová deklarace mimo jiné vyzdvihla práva národů na sebeurčení a zároveň se přihlásila k myšlence české státní samostatnosti. Oba zmínění muži, Staněk i Rašín, budou za více než deset měsíců patřit mezi pěti politiků, tzv. „Mužů 28. října“, kteří vydají jménem Národního výboru prohlášení o vzniku republiky.

Z večerního vydání Národních listů ze 7. ledna 1918 se veřejnost dozvěděla o proběhlé schůzi, text deklarace měl být otištěn následující den v ranním vydání. Ruka cenzora již v tomto článku smazala některé věty a bílá místa nahradila části zabavených článků i v novinách vydaných 8. ledna 1918. Text deklarace vláda zkonfiskovala jako vlastizrádný. Zveřejněn byl až na základě interpelace a jednání Říšské rady, která probíhala od 22. ledna 1918. Deklarace se zde stala předmětem ostrých nacionálních bojů. Po několika dnech nakonec vláda text uvolnila a Tříkrálová deklarace byla v plném rozsahu zveřejněna v novinách s datem 30. ledna 1918. Začal tak na události bohatý rok 1918.

Historické události z let končících osmičkou v Kalendáři historickém Daniela Adama z Veleslavína ve vydání z roku 1940

Výběr událostí zaznamenaných k měsícům leden a únor
Hana Vajnerová

Titulní list Kalendáře

4. ledna

L. P. 1378 císař Karel IV. se synem svým Václavem, zvoleným králem římským, přijel toho dne do Paříže, aby nevole a různice, kteréž z dávna mezi Karlem V., králem franským, ujcem jeho (nebo matka toho Karla byla Judith aneb Jitka, dcera krále Jana českého a sestra císaře Karla vlastní) a králem anglickým trvaly, spokojil. Ale toho jednání pro smrt královny franské, též i dcery královské, do jiného času odloženo. – Líčení této důležité cesty pařížské, již Karel IV. podnikl v posledním roce života, je vypsáno v oficiální kronice *Les grandes Chroniques de Frances*.

5. ledna

L. P. 1858 zemřel v Miláně Jan Josef Radecký z Radče, polní maršálek a slavný vojevůdce. Pocházel ze staročeské rodiny vladycké, posléze hraběcí, narodil se v Třebenicích 2. listopadu 1766, vynikl již ve válečném období 1813–1815, kdy sloužil pod maršálem Schwarzenbergem, roku 1831 dostal vedení rakouské armády v Lombardii-Benátsku. Slavné období jeho bitev spadá do let čtyřicátých. – V Praze měl maršálek Radecký pomník, utlý z děl sardinských, dílo Em. Maxe, Jos. Maxe a Kr. Rubena z roku 1858.

11. ledna

L. P. 1158 císař Fridrich I., příjímáním Barbarossa sněm říšský položil v Řezně (Ragenburg, lat. Ratisbona), na němžto Vladislava, kníže české, pro jeho platné Říši činěné služby a hrdinské činy na království korunoval. A ten již byl druhý král český. Listinou císařskou tato hodnost potvrzena 18. ledna.

16. ledna

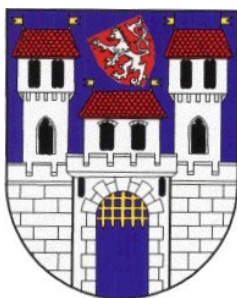
L. P. 1518 v pátek před sv. Antonínem, Pražané obojího města pražského na poručení všech tří stavův království českého pod obojí přijímajících obnovili konsistoř v koleji veliké (v Karolinu).

22. ledna

L. P. 1478 ve čtvrtek, den sv. Vincentia, Vladislav II., král český, přijel do Žatce, a tam rovnal starou radu s no-

vou a s obcí, v středu před Hromnicemi, 28. dne ledna. Neb se byla před tím obec pozdvihla proti konšelům za příčinou platu hromničního, kterýž král chtěl mítí od měst dvojnásobní. Ale obec se toho bránila a žádala, aby jim práva, privilegia a svobody města ukázány a čteny byly. Čehož když se přísězní konšelé učiniti zpěchovali, obec je zjímala a s úřadu složila.

25. ledna

L. P. 1348 okolo nešporů **zemětřesení v Čechách** na mnoha místech bylo, tak že lidé na nohách státi nemohli a někde se i stavení bořila. Trvalo za tři hodiny. Toho času a týchž dnův i v jiných krajinách veliké zemětřesení bylo za 40 dní pořád, takže se do 26 měst, zámkův a vsí s dobyt看em i s lidmi propadlo, stavení, kostely a zdi městské se bořily. V Korytanech dvě hory v hromadu se srazily a město Willach zařítily a podvrátily. Jedna sedlka, jak krávu dojila, tak s krávou zkamenělá nalezena byla. Též zemětřesení dotklo se i hor, kteréž Alpes slovou, což potom císař Karel IV. očima svýma spatřil léta 1355, když se od korunování svého ze Vlach navracel.

27. ledna

L. P. 1588 ve středu, po sv. Pavla na víru obrácení, **sněm stavův království českého** na hradě pražském u přítomnosti císaře Rudolfa, a opatření země české a jiných k koruně přináležejících, zvláště Slézska, kdež před tím Tataři a Kozáci vpád učinili a nemálo pálením a mordy poškodili.

3. února

L. P. 1438 na den sv. Blažeje, když slunce z hory vycházelo, pustilo z sebe nahoru jako **sloup ohnivý** a krvavý zvýši dřevce jezdeckého. Potom hned toho roku byl mor v Čechách a nejvíce lidí z stavu panského a rytířského mřelo.

4. února

L. P. 1808 narodil se v Kutné Hoře český spisovatel-buditel **Josef Kajetán Tyl**, tvůrce národní hymny *Kde domov můj*.

8. února

L. P. 1628 přišel proud vyhnancův českých s Janem Amosem Komenským do polského města Lešna, kde se poutníkům, unaveným dlouhým zimním pochodem a sklíčeným touhou po vlasti opuštěné, dostalo vlídného přijetí. Lešenské období života Komenského náleží k neklidnějším a nejneprodnějším.

15. února

L. P. 1738 zemřel v Praze **Matyáš Bernard z Braunu**, vynikající sochař českého baroka. Narozen roku 1684 v Innsbrucku z rodiny šlechtické, avšak nezámožné, brzy přišel do Čech, kde zejména mecenášství hraběte Šporka poskytl mu možnost k vytvoření velkolepých prací. Šporkovská sídla Lysá nad Labem a Kuks jsou vyzdobena množstvím soch Braunových, plných jedinečného vznětu a úžasné životnosti. Plastická výzdoba zámků Šporkových, některých pražských paláců i pražského chrámu sv. Klimenta svědčí o Braunově genu. Galerie soch světců na Karlově mostě v Praze má v Braunovi vedle obou Brokoffů nejvýznačnějšího tvůrce zejména socha sv. Ivana a nádherný Sen sv. Luitgardy jsou památníky výsostné krásy a dokonalého ovládnutí hmoty duchem.

L. P. 1848 se narodil v Haagu v Horních Rakousích (Haag am Hausruck) český a německý spisovatel **Karel Klostermann**.

16. února

L. P. 1358 v pátek po neděli masopustní, **císař Karel IV.**, jsa v Praze, vydal privilegium a majestát na vysazení vinic ve třech mílech okolo Prahy v ten rozum: Kdož mají dědictví okolo Prahy, aby hned ve 14 dnech po dátum tohoto listu počali osazovati. Pakli by sami nechtěli aneb s to býti nemohli, aby dovolili těm, jimž permistr propůjčí. Ti kteříž vinice rozdělávati budou, za dvanácte let freiunk aneb svobodu mají a třináctý rok pánu gruntu desátek. Mimoto žádný ungeltem ani berní zemskou obtěžívání býti nemají. Králům pak českým půl dčbera vína z každé vinice dáti povinni budou. Každá vinice má býti na dél šedesáti prutů a osmi z šíři a každý prut osm loket zděli. Svoboda pak práva vinic tomu, aby v nich žádný ve dne ani v noci málo ani mnoho nepřekážel. Pakli by kdo jakýmkoli způsobem škodu činil, buď urozený, aneb neurozený na réví aneb na víně na štěpí aneb na ovoci, dopustí-li se toho ve dne, propadnu ruku, ač nevyplatí-li jí dvaceti kopami; pakli by v noci, ztratí hrdlo a statek jeho na perkmistra připadne. Zabil-li by kdo takového škúdce na své vinici, nežli dva haléře, kteréž na tělo zabitého položí.

23. února

L. P. 1908 zemřel v Praze v Troji velký český básník **Svatopluk Čech**.

Zveme vás

Marina Cvětajevová – Poéma Hory (Bibliofilské vydání Valji Ejdis)

do 13. 1. / po–so 9.00–19.00

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma) přízemí

Výstava ke 125. výročí narození M. Cvětajevové je věnována významnému dílu ruské lyrické poezie 20. století, Poémě Hory. Dílo vzniklo na počátku roku 1924, v době, kdy autorka žila a tvořila v Praze. Inspirací pro její obsah je vrch Petřín. Výstava prezentuje Poému Hory v podobě bibliofilského vydání připraveného francouzskou výtvarnicí ruského původu Valjou Ejdis, která text poémy doprovodila řadou grafických listů a rytin. Pořádá Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna.

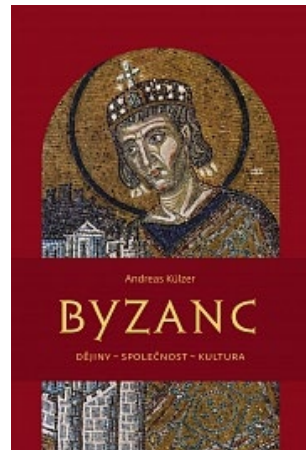

Křesťanský Východ zblízka Desáté výročí odborné edice Pro Oriente a revue Parrésia

do 13. 1. / po–so 9.00–19.00

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma) přízemí

Výstava představuje publikace vydané dosud v rámci vědecké edice Pro Oriente. Dědictví křesťanského Východu, která existuje od roku 2007. Jako jediná v ČR se zaměřuje výhradně na východní křesťanství. Přináší jak původní odborné práce, tak překlady zásadních textů daného tématu i dosud nepublikované překlady z evropských i orientálních jazyků. Obsahem knih nejsou církevní texty, jde o odborné práce věnující se badatelsky uvedenému tématu. Součástí expozice bude prezentace ročenky Parrésia: revue pro východní křesťanství, která je jediným akademickým periodikem v Čechách a na Slovensku, jež se věnuje východnímu křesťanství v celé jeho šíři. Výstavu pořádají Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna a nakladatelství Pavel Mervart.

Moje země

25. 1.–7. 3. / po–so 9.00–19.00

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma) přízemí

Výstava představuje velkoformátové fotografie Pavla Radosty, redaktora a fotografa časopisu Moje země, který cestuje po České republice a hledá ty nejzajímavější záběry krajiny, památek a lidí. Nevšimá si přitom pouze notoricky známých a nejnavštěvovanějších cílů, ale soustřeďuje se na méně známá, ovšem o to působivější místa naší země. Vystavené fotografie doprovází autor krátkými glosami a komentáři, které doplňují obraz o další osobitý rozměr. Výstavu pořádají Národní knihovna ČR a časopis Moje země.

